

**FOAIA DE PARCURS PENTRU
FINANȚARE DURABILĂ
Republica Moldova
2024-2028**

CUPRINS

LISTA ABREVIERILOR	3
PREFAȚĂ	4
VIZIUNEA GLOBALĂ ȘI A UNIUNII EUROPENE ASUPRA DEZVOLTĂRII FINANCIARE DURABILE	6
VIZIUNEA DEZVOLTĂRII DURABILE ÎN REPUBLICA MOLDOVA	11
PILONI - CHEIE PENTRU DEZVOLTAREA FINANȚĂRII DURABILE ÎN REPUBLICA MOLDOVA	13
Anexa A: Planul de acțiuni pentru dezvoltarea finanțării durabile în Republica Moldova în perioada 2024 - 2028	19
Anexa B: Termeni-cheie utilizați în foaia de parcurs.....	23

LISTA ABREVIERILOR

BCE	Banca Centrală Europeană
BNM	Banca Națională a Moldovei
BRI	Banca Reglementelor Internaționale
CND	Contribuția Națională Determinată
CNPF	Comisia Națională a Pieței Financiare
CSRD	Corporate Sustainability Reporting Directive/ Directiva privind raportarea corporativă de sustenabilitate
DNSH	Do No Significant Harm/A nu prejudicia în mod semnificativ
ESG	Environment, Social, Governance/ Mediu, social și de guvernanță
ESRS	European Sustainability Reporting Standards/ Standardele Europene de raportare privind durabilitatea
GES	Gaze cu efect de seră
GRI	Global Reporting Initiative/ Inițiativa Globală pentru Raportare
GRMS	Gestionarea riscurilor de mediu și sociale
ICMA	International Capital Market Association/ Asociația Internațională a Pieței de Capital
IFC	International Finance Corporation/ Corporația Financiară Internațională
IMM	Întreprinderi Mici și Mijlocii
LMA	Loan Market Association/ Asociația Pieței Creditelor
ODD	Obiective de dezvoltare durabilă
ONU	Organizația Națiunilor Unite
SFDR	Sustainable Finance Disclosure Regulation/ Regulamentul privind publicarea de informații privind finanțarea durabilă
TCFD	Task Force on Climate-related Financial Disclosure/ Grupul operativ pentru prezentarea de informații financiare legate de climă
UE	Uniunea Europeană
UNEP	United Nations Environment Programme/ Programul Națiunilor Unite pentru Mediu

PREFAȚĂ

Durabilitatea a devenit o parte fundamentală a procesului de luare a deciziilor financiare. Motivate de urgența de a combate schimbările climatice și de a găsi căi de dezvoltare incluzive și reziliente, sistemele financiare globale sunt în curs de transformare pentru a încorpora factorii de durabilitate în normele și standardele de piață care reglementează și ghidează sistemul financiar.

Părțile interesate din sistemul financiar al Republicii Moldova au nevoie de o foaie de parcurs clară privind finanțarea durabilă pentru a reuși într-o economie care se poate confrunta cu schimbări climatice și cu o degradare semnificativă a mediului. Tranziția către o economie cu emisii de gaze cu efect de seră (GES) reduse și mai circulară se intensifică la nivel mondial și în Europa, ceea ce implică atât riscuri, cât și noi oportunități pentru economie și entitățile din sectorul financiar.

Banca Națională a Moldovei (BNM) admite că dezvoltarea cu succes a economiei țării va fi pusă în pericol dacă nu se introduce paradigma dezvoltării durabile în finanțele țării. Sistemul financiar asigură finanțarea pentru dezvoltarea durabilă a economiei și, prin urmare, este necesar să se înțeleagă clar ce fel de activitate economică este durabilă. Republica Moldova s-ar putea baza pe taxonomia Uniunii Europene (UE) a activităților economice durabile din punctul de vedere al mediului.

BNM împărtășește îngrijorarea exprimată de principalele organizații financiare internaționale, potrivit căreia, în secolul XXI, provocările de mediu, inclusiv cele climatice, vor reprezenta o sursă-cheie de riscuri pentru entitățile din sectorul financiar. Prin urmare, este important ca sistemul de gestionare a riscurilor al entităților din sectorul financiar din Republica Moldova să includă gestionarea riscurilor de mediu, în special a celor climatice, și a riscurilor sociale aferente. La gestionarea acestor riscuri, entitățile din sectorul financiar trebuie să adere la principiul dublei materialități. Adică, acestea trebuie să ia în considerare modul în care finanțarea lor poate afecta atât oamenii, cât și planeta, precum și modul în care problemele de durabilitate pot afecta situația lor financiară. Entitățile din sectorul financiar trebuie să introducă și să ofere noi instrumente financiare de dezvoltare durabilă, inclusiv obligațiuni verzi și credite verzi. Cu toate acestea, prevenirea dezinformării ecologice (greenwashing, spălare verde) este extrem de importantă și trebuie asigurată.

Pentru a răspunde acestei necesități, BNM a elaborat Foaia de parcurs pentru finanțarea durabilă a Republicii Moldova 2024 - 2028 (Foaia de parcurs), care își propune să fie un document de orientare pentru BNM, entitățile din sectorul financiar și alte părți interesate în dezvoltarea și promovarea finanțării durabile în țară.

Obiectivul foii de parcurs este 1) de a forma o viziune strategică și sistematică clară a elementelor-cheie care conduc la dezvoltarea finanțării durabile în Republica Moldova și a pașilor care ar trebui făcuți pentru a le pune în aplicare, 2) de a introduce termenii de bază ai finanțării durabile în cadrul legal care ghidează sistemul financiar din Republica Moldova și 3) de a determina prioritățile și de a elabora un plan de acțiune pentru a dezvolta și implementa politica de finanțare durabilă a țării.

Foaia de parcurs este concepută pentru a asigura alinierea eforturilor părților interesate, inclusiv ecologizarea investițiilor și a achizițiilor publice, asigurarea sprijinului guvernamental pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) și agricultori, precum și ecologizarea sectorului energetic și a eforturilor de eficiență energetică în Republica Moldova, în concordanță cu cadrul normativ în domeniul protecției mediului, atenuării și adaptării la schimbările climatice.

VIZIUNEA GLOBALĂ ȘI A UNIUNII EUROPENE ASUPRA DEZVOLTĂRII FINANȚĂRII DURABILE

Pentru a face față provocărilor climatice și de mediu din ce în ce mai mari, a fost formulată **paradigma dezvoltării durabile**. Dezvoltarea durabilă este o activitate economică care, pe de o parte, trebuie să fie fezabilă din punct de vedere economic și financiar și, pe de altă parte, să ia în considerare aspectele climatice și alte aspecte de mediu. În plus, toate acestea trebuie să fie integrate într-un cadru de guvernare adecvat (guvernare corporativă) adaptat la nevoile dezvoltării durabile (Figura 1).

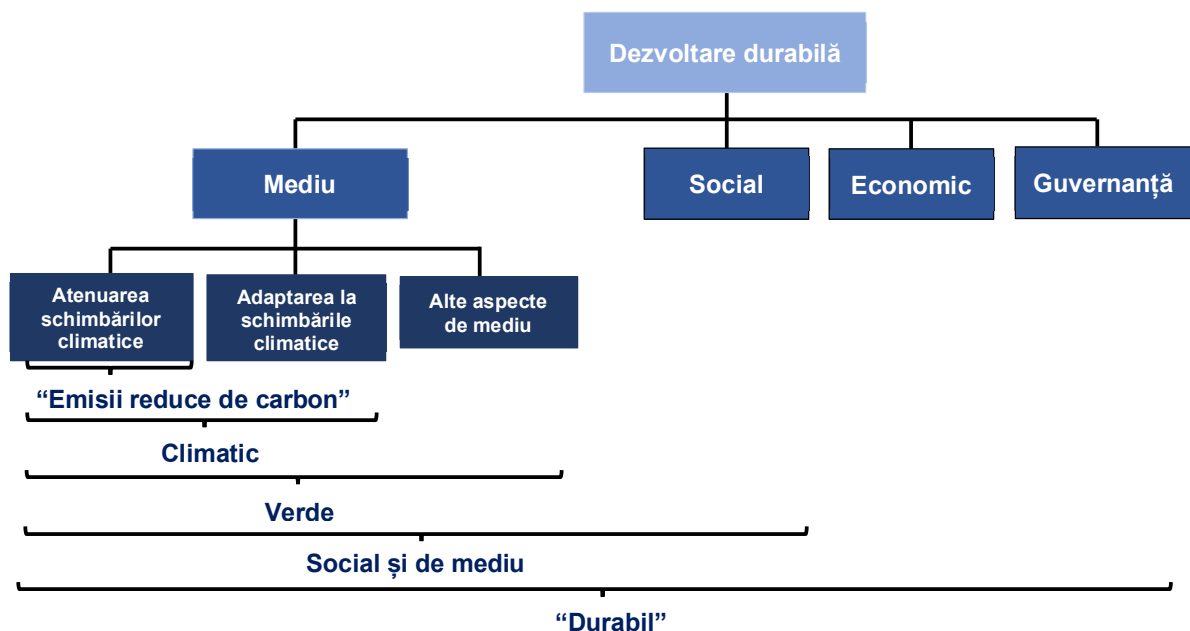

Figura 1. O diagramă simplificată a paradigmei dezvoltării durabile¹.

La nivel global se iau măsuri importante pentru a asigura dezvoltarea unei economii și a finanțării durabile, care să reziste la provocările climatice și de mediu. Ca urmare a adoptării Acordului de la Paris privind schimbările climatice și a Agendei 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a Organizației Națiunilor Unite (ONU) în 2015, guvernele fac progrese în tranziția către economii cu emisii reduse de dioxid de carbon și mai circulare la scară globală. Fiecare țară își stabilește propriile obiective de reducere a emisiilor.

Realizarea Obiectivelor de Dezvoltare Durabilă (ODD), definite de Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă a ONU, trebuie să fie însoțită de rezolvarea problemelor legate de schimbările climatice și de protecția mediului. ODD recunosc faptul că reducerea sărăciei trebuie să meargă mână în mână cu creșterea economică și să răspundă nevoilor sociale esențiale (cum ar fi educația, sănătatea, protecția socială și oportunitățile de angajare), abordând în același timp schimbările climatice și protecția mediului. ONU estimează că

¹ UNEP. Definiții și concepte (2016): https://unepinquiry.org/wp-content/uploads/2016/09/1_Definitions_and_Concepts.pdf

sunt necesare investiții de până la 2,5 - 3 trilioane de dolari în țările în curs de dezvoltare în fiecare an pentru a atinge ODD până în 2030.

Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088 (taxonomia UE) stabilește obiectivele de mediu ale unei activități economice durabile din punctul de vedere al mediului. Au fost definite următoarele șase obiective de mediu, dintre care cel puțin unul ar trebui să fie îndeplinit de o activitate economică (investiție, proiect) pentru a fi clasificată ca fiind durabilă:

- 1) Atenuarea schimbărilor climatice;
- 2) Adaptarea la schimbările climatice;
- 3) Utilizarea durabilă și protecția resurselor de apă și a celor marine;
- 4) Tranziția către o economie circulară;
- 5) Prevenirea și controlul poluării;
- 6) Protecția și restaurarea biodiversității și a ecosistemelor.

În paralel, Regulamentul (UE) 2020/852 stabilește criterii pentru a decide dacă o activitate economică este durabilă din punctul de vedere al mediului. O activitate economică (investiție, proiect) se califică drept durabilă din punctul de vedere al mediului dacă activitatea economică respectivă îndeplinește următoarele patru criterii:

- 1) Contribuie în mod substanțial la unul sau mai multe dintre cele șase obiective de mediu;
- 2) Nu prejudiciază în mod semnificativ (DNSH) niciunul dintre obiectivele de mediu;
- 3) Este efectuată în conformitate cu garanțiile sociale minime.
- 4) Respectă criteriile tehnice de examinare.

Definirea clară a celor șase obiective de mediu și a celor patru criterii generale pentru o activitate economică durabilă din punctul de vedere al mediului a fost luată ca bază pentru taxonomia UE a activităților economice durabile din punctul de vedere al mediului. Taxonomia UE stă la baza cadrului financiar durabil al UE și este un instrument important de transparență a pieței. Taxonomia UE stabilește o definiție comună a activității economice care poate fi considerată durabilă din punctul de vedere al mediului. Ea joacă un rol important în sprijinirea UE în creșterea investițiilor durabile prin crearea de siguranță pentru investitori, protejarea investitorilor privați împotriva practicilor de dezinformare ecologică (greenwashing, spălare verde), sprijinirea întreprinderilor pentru a deveni mai prietenoase cu clima și atenuarea fragmentării pieței.

Dezvoltarea finanțării durabile presupune un nou regim de publicare a informațiilor privind durabilitatea pentru societățile financiare și nefinanciare. Dezvăluirea informației este un element important în dezvoltarea finanțării durabile și există deja recomandări și cerințe în acest sens, printre care:

- Grupul operativ pentru prezentarea de informații financiare legate de climă (TCFD) oferă recomandări pentru companii și alte organizații în vederea elaborării unor

informații financiare mai eficiente legate de climă prin intermediul proceselor lor de raportare existente.

- Directiva privind raportarea corporativă de sustenabilitate (CSRD) stabilește cerințe de publicare pentru toate marile companii din UE și pentru toate companiile cotate la bursă (cu excepția microîntreprinderilor) și instituie un cadru uniform pentru raportarea datelor nefinanciare pentru aceste companii care își desfășoară activitatea în UE.
- Regulamentul privind publicarea de informații privind finanțarea durabilă (SFDR) stabilește norme prin care participanții de pe piața financiară care oferă produse de investiții și consilierii financiari sunt obligați să furnizeze informații cu privire la modul în care abordează impactul social și de mediu negativ și riscurile asociate cu investițiile lor.

Finanțarea durabilă se referă direct la considerentele de mediu, sociale și de guvernare (ESG). Factorii ESG au un impact semnificativ asupra performanțelor corporative, a rentabilității investițiilor și a rambursării împrumuturilor, de aceea politica ESG urmărește să asigure dezvoltarea de produse financiare durabile și să câștige încrederea investitorilor și a creditorilor. Înțelegerea factorilor ESG și a modului în care aceștia pot influența companiile și piețele poate ajuta investitorii/creditorii să își sporească rentabilitatea și să își reducă riscul.

Finanțarea durabilă este însoțită de o gestionare adecvată a riscurilor de mediu (inclusiv climatice) și a riscurilor sociale. Gestionarea riscurilor de mediu și sociale este o componentă obligatorie a politicii de dezvoltare durabilă, importantă pentru entitățile din sectorul financiar, pentru clienții acestora (debitori) și pentru investitori. Standardele de performanță ale Corporației Financiare Internaționale (IFC) reprezintă un punct de referință recunoscut la nivel mondial pentru gestionarea riscurilor sociale și de mediu. Standardele de performanță ale IFC au servit drept bază pentru dezvoltarea Principiilor Ecuator, care au un efect de pârgă pentru performanța socială și de mediu a entităților din sectorul financiar. Până în prezent, 140 de entități din sectorul financiar din 39 de țări au adoptat în mod oficial Principiile Ecuator. Standardele de performanță ale IFC pot fi, de asemenea, utile pentru punerea în aplicare a criteriilor DNSH (a nu prejudicia în mod semnificativ) în cadrul taxonomiei UE².

Pentru ca gestionarea riscurilor de mediu și sociale să funcționeze într-o instituție financiară, trebuie creat un sistem de gestionare a riscurilor de mediu și sociale. Sistemul de gestionare a riscurilor de mediu și sociale este un cadru care integrează gestionarea riscurilor de mediu și sociale în procesele de afaceri ale unei entități din sectorul financiar și constă din mai multe componente, inclusiv politica, capacitatea, procedurile și raportarea. Standardul de performanță 1 al IFC: Evaluarea și gestionarea riscurilor și a impactului de mediu și social, stabilește cerințele în vederea creării și implementării sistemului de gestionare a riscurilor de mediu și sociale³.

² <https://www.ifc.org/content/dam/ifc/doc/2023-delta/ifc-epa-research-promoting-interoperability-across-es-risk-management-frameworks.pdf>

³ <https://www.ifc.org/content/dam/ifc/doc/mgmt/esms-handbook-general-v21.pdf>

Împreună cu Standardele de performanță IFC, Metodologia IFC privind guvernarea corporativă stabilește o bază solidă pentru gestionarea riscurilor ESG. Metodologia și instrumentele de guvernare corporativă au ca scop evaluarea și îmbunătățirea guvernării corporative a entităților din sectorul financiar și a companiilor, inclusiv a guvernării în materie socială și de mediu. Cel mai recent, IFC a elaborat o matrice a guvernării climatice pe baza Metodologiei de guvernare corporativă. Acest instrument urmărește să ajute consiliile de administrație să identifice și să supravegheze riscurile și oportunitățile legate de climă.

Provocările climatice și alte provocări de mediu sunt recunoscute ca fiind principalul factor de risc pentru economie și finanțe. Banca Centrală Europeană (BCE) recomandă ca riscurile legate de climă și de mediu să fie considerate drept factori determinanți ai categoriilor existente de riscuri luate în considerare de entitățile din sectorul financiar atunci când acestea își formulează și pun în aplicare strategia de afaceri și cadrele de guvernare și de gestionare a riscurilor. Banca Reglementelor Internaționale (BRI) estimează că provocările legate de schimbările climatice și de mediu reprezintă una dintre sursele de riscuri financiare sistemice și pot deveni cauza următoarei crize financiare mondiale.

Autoritățile europene de reglementare consideră că entitățile din sectorul financiar trebuie să adopte o abordare strategică, orientată spre viitor și cuprinzătoare pentru a aborda riscurile legate de climă și de mediu, întrucât tranziția către o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon și mai circulară implică atât riscuri, cât și oportunități pentru economie și entitățile din sectorul financiar. BCE, împreună cu autoritățile competente europene, au elaborat un Ghid privind riscurile legate de schimbările climatice și cele de mediu, care prezintă înțelegerea acestora cu privire la gestionarea eficientă și cuprinzătoare a riscurilor legate de schimbările climatice și de mediu.

Dezvoltarea finanțării durabile include utilizarea unor instrumente financiare speciale, cum ar fi obligațiunile și creditele verzi și cu alte etichete, care facilitează intrarea de fonduri în economia durabilă. Aceste instrumente financiare impun cerințe speciale care contribuie la garantarea faptului că resursele financiare sunt utilizate pentru a construi o economie durabilă și pentru a preveni spălarea verde. Aceste cerințe se referă la selecția proiectelor, la utilizarea specifică a fondurilor, la raportarea impactului și, în cazul obligațiunilor, la implicarea obligatorie a unui evaluator extern.

Îmbunătățirea alfabetizării financiare la nivel de bază este extrem de importantă în contextul dezvoltării durabile. Înțelegerea principiilor financiare le poate da oamenilor posibilitatea de a face alegeri ecologice, cum ar fi investirea în energie regenerabilă pentru locuințele lor sau alegerea unei afaceri care acordă prioritate practicilor ecologice. În plus, consumatorii cu educație financiară au mai multe șanse să înțeleagă și să profite de rentabilitatea pe termen lung asociată produselor durabile, ceea ce duce la modele de consum responsabile din punct de vedere ecologic.

Comunitatea mondială a concluzionat că, pentru a depăși lacunele în dezvoltarea finanțării durabile, autoritățile naționale de reglementare financiară ar trebui, în primul rând, să elaboreze și să pună în aplicare foi de parcurs naționale privind

finanțarea durabilă. O astfel de foaie de parcurs îndeplinește mai multe roluri importante:

- Prezentarea imaginii de ansamblu a abordării globale și europene a finanțării durabile.
- Determinarea abordărilor naționale și a pozițiilor naționale privind finanțarea durabilă.
- Detalierea unui plan de acțiune cu termene, acțiuni, actori-cheie și resurse pentru a atinge obiectivul.
- Identificarea și coordonarea rolurilor diferitelor părți interesate în dezvoltarea finanțării durabile într-o țară.
- Educarea factorilor de decizie politică, a autorităților de reglementare, a asociațiilor industriale, a entităților din sectorul financiar, a corporațiilor, a organizațiilor internaționale de dezvoltare, a societății civile, a mediului academic și a altor actori din sectorul financiar pentru a îmbunătăți coerența politicilor și cooperarea.
- Comunicarea priorităților în materie de finanțare durabilă unei game largi de părți interesate, atât la nivel național, cât și la nivel internațional, trimițând un semnal politic pentru angajament și acțiune.

VIZIUNEA DEZVOLTĂRII DURABILE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Pentru a obține un viitor mai bun și mai durabil, în 2015, țări din întreaga lume au convenit să adopte Agenda ONU pentru dezvoltare durabilă și Acordul de la Paris privind schimbările climatice. Agenda 2030 a ONU are la bază 17 obiective de dezvoltare durabilă (ODD), care reprezintă planul pentru realizarea unui viitor care să asigure stabilitate, o planetă sănătoasă, societăți echitabile, incluzive și rezistente și economii prospere. Acordul de la Paris, semnat în decembrie 2015 de 195 de țări, reunește pentru prima dată toate națiunile într-o cauză comună de a depune eforturi ambițioase pentru a se adapta la schimbările climatice și pentru a crește reziliența la acestea și a limita încălzirea globală la mult sub 2°C.

Republica Moldova s-a angajat să implementeze Agenda 2030 prin eforturile combinate ale principalelor părți interesate, pentru a elimina toate formele de sărăcie, a combate inegalitățile și a aborda schimbările climatice și de mediu. În timp ce Republica Moldova a înregistrat progrese notabile în realizarea anumitor ODD, totuși, aceasta se confruntă cu anumite provocări, inclusiv finanțarea insuficientă din bugetul public național pentru protecția mediului și subfinanțarea în diferite domenii sociale⁴.

Consolidarea rezilienței la schimbările climatice rămâne o prioritate pentru Republica Moldova ca element fundamental al creșterii sale durabile. Republica Moldova se numără printre țările europene cele mai afectate de schimbările climatice, ceea ce înseamnă că sectorul privat, inclusiv entitățile din sectorul financiar, ar putea fi afectat în mod semnificativ de factori climatici nefavorabili mai frecvenți, cum ar fi cutremurele, secetele, inundațiile și înghețurile târzii de primăvară. Cele mai vulnerabile sectoare sunt agricultura, sănătatea, resursele de apă, silvicultura, transportul și energia⁵.

Pentru a pune în aplicare Acordul de la Paris, în Contribuția Națională Determinată (CND) actualizată (2020), Republica Moldova a stabilit obiective mai ambițioase în comparație cu CND1 (2015). Noul său obiectiv la nivelul întregii economii este de a reduce până în 2030 emisiile de GES cu 70 % față de anul 1990, ceea ce este mai mult în comparație cu 64 - 67% asumat în CND1, și care ar putea fi majorat în continuare până la 88%, în cazul în care va beneficia de resurse financiare internaționale cu costuri reduse, transfer de tehnologie și asistență tehnică⁶. Programul de dezvoltare cu emisii reduse al Republicii Moldova până în 2030⁷ sistematizează politicile sectoriale și planurile de acțiune menite să atingă obiectivele de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră stabilite în CND actualizată.

Republica Moldova a dobândit statutul de țară candidată la aderarea la UE și depune eforturi pentru a-și consolida parteneriatul cu UE, inclusiv în domeniile abordării schimbărilor climatice și promovării dezvoltării durabile. Datorită participării sale active la diverse programe și inițiative internaționale (de exemplu, Mecanismul pentru interconectarea Europei, Parteneriatul Estic și altele), Republica Moldova înregistrează

⁴ <https://sustainabledevelopment.un.org/memberstates/moldova>

⁵ https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2023-06/moldova_eu4climate_2023_0.pdf

⁶ Ibid.

⁷ <https://renergy.md/programul-de-dezvoltare-cu-emisii-reduce-al-republicii-moldova-pana-in-anul-2030-intra-in-vigoare-la-1-ianuarie-2024/>

progrese în realizarea obiectivelor Pactului Verde European în ceea ce privește dezvoltarea unei rețele transeuropene de transport și energie mai durabile.

Deși Republica Moldova a demonstrat o dinamică pozitivă a ratelor anuale de creștere a PIB-ului și creșteri în diverse sectoare, țara se confruntă cu provocări care necesită finanțare suplimentară și care pot fi rezolvate prin intermediul finanțării durabile. Potrivit Diagnosticului de țară privind sectorul privat, cele trei imperative de abordare (a) a dependenței energetice, (b) a schimbărilor climatice și a producției durabile și (c) a creșterii exporturilor mai sofisticate pot fi atinse prin stimularea performanței sectorului energiei regenerabile și a industriei agroalimentare cu valoare adăugată mare, printre altele. Aceste trei sectoare au fost identificate ca domenii ale economiei în care sectorul privat poate contribui la creșterea productivității, diversificarea economică și promovarea unei căi de dezvoltare mai ecologice.

Schimbarea climei afectează toate domeniile de dezvoltare ale unui stat și nu se limitează la un singur sector, fiind necesar să se țină cont de riscurile pe care le poate crea acest fenomen în toate sferile de dezvoltare economică. Adaptarea la schimbarea climei necesită o strânsă coordonare intersectorială, precum și un mediu instituțional și legislativ încurajator.

Programul de Adaptare la Schimbările Climatice al Republicii Moldova până în 2030⁸ preia obiectivul de bază al Strategiei Republicii Moldova de adaptare la schimbarea climei până în anul 2020 – „dezvoltarea și consolidarea capacității Republicii Moldova de a se adapta și de a răspunde la efectele actuale sau potențiale ale schimbărilor climatice”, urmărind asigurarea integrării măsurilor de adaptare în politicile sectoriale, în sinergie cu documentele de politici în domeniul adaptării la schimbările climatice, cât și în domeniul gestionării riscurilor de dezastre.

În acest sens, se va menține axarea pe cele șase sectoare vulnerabile- agricultura, managementul resurselor de apă, sănătatea, sectorul forestier, energetic și transport, pentru a realiza agenda națională de dezvoltare încorporată în Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”, obiectivele de dezvoltare durabilă asumate în cadrul acesteia, precum și Contribuția Națională Determinată actualizată prezentată de Republica Moldova în 2020 în temeiul Acordului de la Paris.

Riscurile și oportunitățile generate de schimbările climatice și angajamentele internaționale de durabilitate asumate de către Republica Moldova subliniază necesitatea unui cadru financiar durabil solid. Pentru a răspunde acestei necesități, BNM inițiază implementarea reformelor de politici pentru a mobiliza finanțarea pentru o creștere economică ecologică, stabilă și favorabilă incluziunii. Foaia de parcurs privind finanțarea durabilă elaborată de BNM, prezintă obiectivul, pilonii și activitățile-cheie care au ca scop sprijinirea dezvoltării finanțării durabile în Republica Moldova.

⁸ https://www.legis.md/cautare/getResults?doc_id=140163&lang=ro

PILONI - CHEIE PENTRU DEZVOLTAREA FINANȚĂRII DURABILE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Obiectivul Foi de parcurs este de a forma o viziune strategică clară și sistematică a elementelor-cheie ale dezvoltării finanțării durabile în Republica Moldova și a acțiunilor necesare pentru implementarea acestora, de a introduce termeni de bază privind finanțarea durabilă în cadrul legal al finanțelor din Republica Moldova și de a determina prioritățile și planul de acțiuni pentru dezvoltare politicii privind finanțarea durabilă.

Foaia de parcurs se bazează pe conceptul global de dezvoltare durabilă introdus de Națiunile Unite (Agenda 2030 pentru Dezvoltare Durabilă și Acordul de la Paris privind Schimbările Climatice), strategia de finanțare durabilă a Uniunii Europene și politica Guvernului Republicii Moldova privind necesitatea unei abordări sistemice a gestionării riscurilor climatice, de mediu, sociale și economice asociate acestora pentru a asigura dezvoltarea durabilă a țării (Strategia Națională de Dezvoltare „Moldova Europeană 2030”).

Urmând strategia Uniunii Europene privind finanțarea durabilă, Foaia de parcurs are drept scop crearea cadrului și condițiilor pentru redirecționarea fluxurilor financiare către investiții durabile, în vederea integrării durabilității în procesul de management al riscului, sporirii transparenței și orientarea spre o economie durabilă.

Foaia de parcurs, în calitatea sa de punct de referință pentru dezvoltarea finanțării durabile pentru următorii cinci ani, ar trebui să se axeze și pe o perspectivă îndepărtată. Astfel, în funcție de necesitate, Foaia de parcurs poate fi completată, luând în considerare noile realități, riscurile climatice/ecologice imprevizibile și alte posibile amenințări cu care se poate confrunta Republica Moldova, continentul european și întreaga lume.

Foaia de parcurs constă din patru piloni principali:

Creșterea gradului de conștientizare și consolidare a capacităților instituționale	Fluxuri de capital pentru finanțare durabilă	Integrarea criteriilor ESG și gestionarea riscului	Transparența și disciplina de piață
• Organizarea și desfășurarea trainingurilor și atelierelor informative pentru părțile interesate • Efectuarea cercetărilor în domeniul finanțării durabile • Crearea Grupului consultativ pentru finanțare durabilă • Crearea unui compartiment cu informații privind finanțarea durabilă (SF Information Hub) • Dezvoltarea instrumentarului de măsurare și raportare a progreselor înregistrate în domeniul finanțării durabile	• Dezvoltarea și adoptarea taxonomiei pentru finanțare durabilă • Adoptarea ghidurilor pentru selectarea și evaluarea proiectelor care se aliniază la taxonomia activităților economice durabile din punctul de vedere al mediului • Elaborarea și publicarea orientărilor (ghid) privind obligațiunile verzi • Elaborarea și aprobarea orientărilor (ghid) privind creditele verzi • Dezvoltarea capacităților entităților din sectorul financiar privind obligațiunile verzi • Dezvoltarea capacităților entităților din sectorul financiar privind creditele verzi • Elaborarea reglementărilor și introducerea stimulentei pentru încurajarea fluxurilor de capital pentru finanțare durabilă • Supravegherea prudențială a procesului de evaluare și selecție a proiectelor de finanțare a dezvoltării durabile de către entitățile din sectorul financiar • Recomandarea pentru entitățile financiare să facă publice informațiile privind criteriile tehnice de evaluare și selecție a proiectelor de finanțare a dezvoltării durabile	• Integrarea criteriilor ESG în reglementările privind guvernanta corporativă a entităților din sectorul financiar • Adoptarea reglementărilor prin care să fie introduse cerințe față de entitățile din sectorul financiar pentru a gestiona riscurile de mediu (inclusiv climatic) și sociale • Supravegherea prudențială a entităților din sectorul financiar în procesul de identificare și gestionare a riscurilor de mediu (inclusiv climatic) și sociale • Creșterea conștientizării criteriilor ESG și consolidarea capacităților entităților din sectorul financiar	• Adoptarea ghidurilor privind raportarea și publicarea informațiilor ESG/de durabilitate de către entitățile din sectorul financiar, în conformitate cu bunele practici și standardele internaționale • Creșterea gradului de conștientizare și consolidarea capacităților entităților din sectorul financiar cu privire la raportarea și publicarea informațiilor ESG/de durabilitate • Supravegherea prudențială a raportării și publicării informațiilor ESG/de durabilitate • Publicarea rapoartelor ESG/de durabilitate de către entitățile din sectorul financiar în compartimentul cu informații privind finanțarea durabilă (SF Information Hub)

Pilonul 1

Creșterea gradului de conștientizare și consolidare a capacităților instituționale

Unul dintre motivele de urgență a creșterii gradului de conștientizare privind importanța finanțării durabile în Republica Moldova reprezintă necesitatea unei conștientizări sporite și a unei mai bune înțelegeri a riscurilor asociate cu termenul scurt și a beneficiilor dezvoltării finanțării durabile. Prin urmare, consolidarea capacității este

una dintre sarcinile importante ale foii de parcurs. BNM, împreună cu Asociația Bancilor din Moldova, va lucra activ pentru promovarea finanțării durabile și pentru a construi capacitatea de finanțare durabilă în Republica Moldova în rândul diferitelor părți interesate, inclusiv entități din sectorul financiar bancare și nebankare, autorități de stat, organizații neguvernamentale și instituții de învățământ. Aceste activități vor include ateliere, seminare și conferințe.

Pentru a asigura un proces eficient de conștientizare și de consolidare a capacităților, este important să se efectueze cercetări pe teme legate de finanțarea durabilă. BNM va asigura realizarea unor astfel de studii, atât în ceea ce privește fluxurile de capital pentru finanțare durabilă, cât și în ceea ce privește gestionarea riscurilor.

Una dintre modalitățile de a colabora cu principalele părți interesate în vederea promovării finanțării durabile și a evaluării implementării foii de parcurs va fi înființarea unui grup consultativ pentru finanțare durabilă (Grup consultativ). Grupul consultativ va include reprezentanți la nivel înalt din partea ministerelor relevante și a altor instituții publice, conducerea superioară a entităților din sectorul financiar și alte părți interesate. Grupul consultativ va coopera în promovarea și implementarea Taxonomiei pentru finanțare durabilă, precum și a altor activități stabilite în Foaia de parcurs. Grupul consultativ se va reuni în mod regulat pentru a face schimb de idei, pentru a furniza actualizări cu privire la acțiunile în curs de desfășurare privind finanțarea durabilă și pentru a discuta rolurile și responsabilitățile în legătură cu lista de activități propuse în cadrul fiecărui pilon din Foaia de parcurs.

Constituirea Grupului consultativ poate contribui, de asemenea, la comunicarea progreselor înregistrate în dezvoltarea finanțării durabile în Republica Moldova. În acest scop, BNM intenționează să dezvolte instrumentele de măsurare a progreselor în domeniul finanțării durabile. Deoarece finanțarea durabilă se află la o etapă incipientă de dezvoltare în Republica Moldova, BNM va explora și va selecta mai mulți indicatori concreți de măsurare a progresului, care vor fi revizuiți și ajustați periodic în conformitate cu evoluția pieței.

Pentru a promova creșterea gradului de conștientizare cu privire la finanțarea durabilă, BNM intenționează să creeze pe pagina web un compartiment cu informații privind finanțarea durabilă. Compartimentul va conține informații despre:

- Foaia de parcurs a Republicii Moldova în domeniul finanțelor durabile 2024-2028.
- Reglementările privind Finanțarea Durabilă în Republica Moldova și alte documente/rapoarte legate de finanțarea durabilă publicate de BNM.
- Rapoartele ESG/de durabilitate ale entităților din sectorul financiar. Aceste rapoarte vor fi publicate și pe site-ul web al entităților respective, dar pentru a promova transparența și disciplina de piață, va fi important să fie publicate și în compartimentul informational privind finanțarea durabilă de pe pagina web.
- Rapoarte și publicații internaționale, linkuri către site-urile web cu informații relevante pentru finanțarea durabilă.

Compartimentul cu informații privind finanțarea durabilă va fi actualizat periodic.

Pilonul 2

Fluxuri de capital pentru finanțare durabilă

Principalul obiectiv al finanțării durabile este de a direcționa fluxurile de capital către activități durabile. Pentru a asigura oferirea de produse financiare durabile pe termen lung și de instrumente financiare ecologice de către piețele bancare și de capital, trebuie să existe un sistem clar de selecție și evaluare a proiectelor durabile. Taxonomia UE a activităților economice durabile din punctul de vedere al mediului este o soluție eficientă pentru a asigura o selecție și o evaluare corespunzătoare a proiectelor pentru a reorienta fluxurile de capital pentru finanțare durabilă.

Republica Moldova trebuie să aibă o definiție/taxonomie unificată a activității economice durabile, care să fie aplicată în mod egal de toți actorii din sectorul financiar al țării. În acest scop, BNM intenționează să pregătească o Taxonomie națională pentru finanțare durabilă și ghiduri pentru selectarea proiectelor în Republica Moldova pe baza taxonomiei UE a activităților economice durabile din punctul de vedere al mediului și recomandările Grupului Băncii Mondiale, ale Fondului Monetar Internațional și ale Organizației pentru Cooperare Economică⁹. Acest lucru va ajuta părțile interesate de pe piețele bancare și de capital din Republica Moldova să definească, selecteze și evalueze proiectele pentru finanțare durabilă.

Practica mondială și europeană a finanțării durabile oferă exemple bune de utilizare a instrumentelor ecologice, cum ar fi obligațiunile și creditele verzi. BNM, împreună cu CNPF, urmează să elaboreze ghiduri privind obligațiunile verzi pentru emitenții din Republica Moldova, pe baza regulamentului UE privind obligațiunile verzi și principiilor Asociației Internaționale a Pieței de Capital (ICMA) privind obligațiunile verzi, precum și ghiduri pentru emitenți privind raportarea impactului. BNM va elabora, de asemenea, ghiduri privind creditele verzi, aliniate la Principiile de Finanțare Verde ale Asociației Pieței Creditelor (LMA) și la cele mai bune practici internaționale relevante.

Se vor desfășura activități de conștientizare privind selecția și evaluarea proiectelor pentru activități durabile și instrumentele financiare verzi (obligațiuni și credite verzi) pentru părțile interesate de pe piețele bancare și de capital.

Pentru a orienta fluxurile de capital pentru finanțare durabilă, BNM intenționează să contribuie la consolidarea capacității entităților din sectorul financiar de a utiliza taxonomia UE, precum și instrumentele financiare verzi și alte instrumente financiare durabile.

BNM intenționează să includă selecția și evaluarea proiectelor de finanțare durabilă de către entitățile din sectorul financiar în cadrul supravegherii sale prudentiale și al controlului/monitorizării.

⁹ Activating Alignment: Applying the G-20 Principles for Sustainable Finance Alignment with a Focus on Climate Change Mitigation: <https://www.imf.org/external/np/g20/pdf/2023/091323.pdf>

Pilonul 3

Integrarea criteriilor ESG și gestionarea riscurilor

Factorii ESG reprezintă o parte indispensabilă a finanțării durabile. Luarea în considerare a factorilor ESG în timpul furnizării de servicii financiare și în procesul de luare a deciziilor de investiții poate stimula investițiile pe termen lung în activități și proiecte economice durabile. Guvernanța și gestionarea sănătoasă a aspectelor ESG sunt esențiale pentru viabilitatea pe termen lung atât a entităților din sectorul financiar, cât și a clienților acestora.

BNM intenționează să introducă modificări în reglementările privind guvernanța corporativă a entităților din sectorul financiar pentru a integra aspectele ESG în procesul decizional al organelor de conducere ale entităților din sectorul financiar, care ar trebui să fie parte din strategia instituției financiare. Acest lucru va contribui la asigurarea unei bune guvernanțe și a unei bune gestionări a riscurilor de mediu (inclusiv climatice) și sociale.

Gestionarea riscurilor ESG constă în integrarea riscurilor ESG în cadrul aspectelor legate de acordarea de credite pentru a evita sau a atenua pierderile financiare, riscurile de reputație sau daunele aduse mediului și oamenilor de proiectele pe care le finanțează băncile. Prin gestionarea eficientă a riscurilor ESG și prin identificarea oportunităților alături de aceste riscuri, entitățile din sectorul financiar pot crea valoare pe termen lung pentru activitatea lor. Crearea optimă de valoare pe termen lung este posibilă doar printr-o gestionare atentă atât a riscurilor, cât și a oportunităților.

BNM ia în considerare adoptarea unui regulament, prin care să fie introduce cerințe față de entitățile din sectorul financiar privind gestionarea riscurilor de mediu (inclusiv cele climatice) și sociale. Ghidul de gestionare a riscurilor ESG va fi în concordanță cu cele mai bune practici internaționale, care, de obicei, necesită efectuarea unor verificări prealabile de mediu și sociale, o analiză a creditelor care să includă riscurile ESG și o supraveghere continuă a riscurilor ESG după acordarea de credite. Gestionarea riscurilor ESG ar trebui să fie integrată în sistemul de gestionare a riscurilor al entității din sectorul financiar.

O bună gestionare a riscurilor ESG este importantă pentru stabilitatea sectorului bancar. Pentru a asigura acest lucru, BNM intenționează să includă în sistemul de supraveghere prudențială a entităților din sectorul financiar aspectele legate de identificarea și gestionarea riscurilor ESG (inclusiv climatic).

Guvernanța și gestionarea riscurilor de mediu (inclusiv climatice) și ESG, ca parte a procesului de luare a deciziilor de creditare, sunt încă noi pentru bănci și alte entități din sectorul financiar. Prin urmare, BNM va colabora în mod activ cu diferite părți interesate în ceea ce privește conștientizarea și consolidarea capacităților entităților din sectorul financiar cu privire la subiectele legate de ESG.

Pilonul 4

Transparență și disciplină de piață

Transparența este elementul-cheie pentru dezvoltarea finanțării durabile, deoarece stabilește disciplina de piață și urmărește să prevină dezinformarea ecologică. Reglementările privind guvernanța corporativă a entităților din sectorul financiar va sublinia importanța raportării și a publicării informațiilor ESG/durabile.

În același timp, BNM va adopta un ghid privind raportarea și dezvăluirea informațiilor ESG/de durabilitate pentru entitățile din sectorul financiar în conformitate cu bunele practici și luând în considerare abordările standardelor/cadrelor de raportare ESG/de durabilitate recunoscute la nivel internațional, cum ar fi CSRD, SFDR, ESRS, TCFD și GRI, pe baza Taxonomiei adoptate pentru finanțarea durabilă și a provocărilor Republicii Moldova în materie de decarbonizare.

La elaborarea Ghidului de raportare și publicare a informațiilor ESG/de durabilitate, BNM intenționează să aplice principiul dublei materialități, care prevede publicarea impactului unei entități din sectorul financiar asupra mediului și societății și măsura în care aspectele legate de durabilitate afectează instituția financiară. Până la elaborarea unui ghid privind raportarea și dezvăluirea ESG/de durabilitate, entitățile din sectorul financiar pot utiliza unul dintre standardele/cadrele de raportare ESG/de durabilitate recunoscute la nivel internațional.

Raportarea și publicarea de informații privind ESG/de durabilitate sunt importante pentru stabilitatea sectorului bancar și pentru încrederea investitorilor și a altor părți interesate. Pentru a asigura acest lucru, BNM intenționează să includă în sistemul de supraveghere prudentială a entităților din sectorul financiar aspectele legate de raportarea și dezvăluirea de informații ESG/de durabilitate.

Pentru a promova transparența și disciplina de piață, BNM va publica rapoartele ESG/de durabilitate ale entităților din sectorul financiar în compartimentul său informational privind finanțarea durabilă. De asemenea, entitățile din sectorul financiar își vor publica rapoartele ESG/de durabilitate pe paginile lor web. Deoarece sfera de publicare a informațiilor ESG/de durabilitate evoluează în mod activ și există multe evoluții și numeroase standarde/cadre internaționale, care pot fi derutante pentru entitățile din sectorul financiar, BNM va colabora în mod activ cu diferite părți interesate în vederea creșterii gradului de conștientizare și consolidarea capacităților entităților din sectorul financiar în materie de raportare și publicare a informațiilor ESG/de durabilitate.

Anexa A: Planul de acțiuni pentru dezvoltarea finanțării durabile în Republica Moldova în perioada 2024 - 2028

Pilonul	Activitățile	Perioada									
		2024		2025		2026		2027		2028	
		S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2	S1	S2
1. Creșterea gradului de conștientizare și consolidare a capacităților instituționale	1.1 Organizarea și desfășurarea evenimentelor publice și trainingurilor pentru a spori înțelegerea părților interesate										
	1.2 Efectuarea cercetărilor în domeniul finanțării durabile, atât în ceea ce privește fluxurile de capital pentru finanțare durabilă, cât și gestionarea riscurilor										
	1.3 Crearea unui grup consultativ pentru finanțare durabilă pentru a discuta implementarea Foii de parcurs și altor aspecte aferente promovării finanțării durabile										
	1.4 Crearea unui compartiment cu informații privind finanțarea durabilă (SF Information Hub)										
	1.5 Dezvoltarea instrumentarului de măsurare și raportare a progreselor înregistrate în domeniul finanțării durabile										

2. Fluxuri de capital pentru finanțare durabilă	2.1 Dezvoltarea și adoptarea Taxonomiei pentru finanțare durabilă										
	2.2 Adoptarea ghidurilor pentru selectarea și evaluarea proiectelor care se aliniază la taxonomia activităților economice durabile din punctul de vedere al mediului										
	2.3 Adoptarea ghidurilor privind obligațiunile verzi										
	2.4 Adoptarea ghidurilor privind creditele verzi										
	2.5 Dezvoltarea capacităților entităților din sectorul financiar privind obligațiunile verzi										
	2.6 Dezvoltarea capacităților entităților din sectorul financiar privind creditele verzi										
	2.7 Explorarea opțiunilor de stimulente și reglementări pentru a stimula fluxurile de capital pentru finanțare durabilă										
	2.8 Monitorizarea procedurii de evaluare și selecție de către entitățile din sectorul financiar a proiectelor de										

	finanțare a dezvoltării durabile, în cadrul supravegherii prudențiale										
	2.9 Recomandarea pentru entitățile financiare să facă publice informațiile privind criteriile tehnice de evaluare și selecție a proiectelor de finanțare a dezvoltării durabile										
3. Integrarea criteriilor ESG și gestionarea riscului	3.1 Integrarea criteriilor ESG în reglementările privind guvernanta corporativă a entităților din sectorul financiar										
	3.2 Adoptarea reglementărilor prin care să fie introduse cerințe față de entitățile din sectorul financiar pentru a gestiona riscurile de mediu (inclusiv climatice) și sociale										
	3.3 Supravegherea prudențială a entităților din sectorul financiar din punctul de vedere al aspectelor aferente identificării și gestionării riscurilor de mediu (inclusiv climatice) și sociale										
	3.4 Creșterea conștientizării criteriilor ESG și consolidarea capacităților										

	entităților din sectorul financiar										
4. Transparența și disciplina de piață	4.1 Adoptarea ghidurilor privind raportarea și publicarea informațiilor ESG/ de durabilitate de către entitățile din sectorul financiar										
	4.2 Creșterea gradului de conștientizare și consolidarea capacităților entităților din sectorul financiar cu privire la raportarea și publicarea informațiilor ESG/ de durabilitate										
	4.3 În cadrul de supraveghere prudențială, monitorizarea raportării și publicării informațiilor ESG/ de durabilitate de către entitățile din sectorul financiar										
	4.4 Publicarea rapoartelor ESG/ de durabilitate ale entităților din sectorul financiar în compartimentul cu informații privind finanțarea durabilă (SF Information Hub)										

Anexa B: Termeni-cheie utilizați în foaia de parcurs

Termenii utilizați în foaia de parcurs sunt utilizați în sensul definit de legislația UE privind dezvoltarea durabilă¹⁰ și de alte standarde internaționale și sunt următorii:

Adaptare la schimbările climatice - procesul de ajustare la schimbările climatice reale și preconizate, precum și la efectele acestora.

Atenuare a schimbărilor climatice - procesul de a menține creșterea temperaturii medii globale cu mult sub 2 °C și continuarea eforturilor de limitare a încălzirii globale la 1,5 °C peste nivelurile preindustriale, astfel cum se prevede în Acordul de la Paris.

Mediu, social și guvernanță (ESG) - set de factori de mediu, sociali și de guvernanță luați în considerare de către companii atunci când își gestionează operațiunile și de către investitori atunci când fac investiții, în ceea ce privește riscurile, impactul și oportunitățile legate de, dar nu numai:

- ***Aspecte de mediu:*** modificări potențiale sau reale ale mediului înconjurător (de exemplu, poluare, impactul asupra biodiversității, emisii de carbon, schimbări climatice, utilizarea resurselor naturale);
- ***Aspecte sociale:*** modificări potențiale sau reale legate de comunitate sau angajați (de exemplu, sănătate și siguranță, lanțul de aprovizionare, diversitate și incluziune); și
- ***Guvernanță:*** structurile și procesele de guvernanță corporativă prin care sunt dirijate și controlate companiile (de exemplu, structura și diversitatea consiliului de administrație, conduita etică, gestionarea riscurilor, dezvoltarea și transparența), inclusiv guvernanța politicilor și procedurilor cheie de mediu și sociale.

Riscuri de mediu și sociale - probabilitatea de pierderi sau de cheltuieli suplimentare, de pierdere a veniturilor planificate, de pierdere a reputației unei entități din sectorul financiar din cauza impactului financiar negativ al factorilor ESG actuali sau viitori asupra contrapartidelor și activelor acestora.

Gestionarea riscurilor de mediu și sociale - sistem de gestionare a riscurilor care, fiind o componentă a sistemului general de gestionare a riscurilor al companiei (entității din sectorul financiar), oferă o oportunitate de a identifica, evalua și minimiza în mod constant riscurile climatice, de mediu și sociale în timpul pregătirii și implementării unui proiect finanțat și a activităților entității finanțatoare.

Sistem de gestionare a riscurilor de mediu și sociale - cadru care integrează managementul riscurilor de mediu și sociale în procesele de afaceri ale unei entități din sectorul financiar și care are mai multe componente, inclusiv politici, capacități și proceduri pentru identificarea, evaluarea, monitorizarea, prevenirea și minimizarea riscurilor, precum și răspunsul la riscuri și raportarea acestora.

¹⁰ Regulamentul (UE) 2020/852 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2020 privind instituirea unui cadru care să faciliteze investițiile durabile și de modificare a Regulamentului (UE) 2019/2088 (Regulamentul UE privind taxonomia): <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2020/852/oj?locale=ro> și alte regulamente și recomandări ale UE.

Gaze cu efect de seră - gazele enumerate în anexa II la Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului și alte componente gazoase ale atmosferei, atât naturale, cât și antropice, care absorb și reemit radiație infraroșie;

Greenwashing (dezinformare ecologică, spălare verde) - inducerea în eroare a creditorilor/investitorilor cu privire la utilizarea fondurilor primite de la aceștia, menită să-i creeze unei organizații imaginea că ar fi responsabilă față de mediu.

Incluziunea în domeniul finanțării durabile – posibilitatea cetățenilor, în calitate de investitori cu amănuntul sau consumatori, și a întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) de a avea acces la oportunități de finanțare durabilă.

Risc legat de durabilitate - eveniment sau condiție de mediu, socială sau de guvernare (ESG) care, în cazul în care se produce, ar putea avea un impact material negativ semnificativ.

Dezvoltare durabilă - prosperitate economică pe termen lung, mai puțin dependentă de utilizarea unor resurse limitate și de exploatarea mediului natural și mai favorabilă incluziunii sociale. Dezvoltarea durabilă include aspecte de mediu, sociale, economice și de guvernare, care sunt strâns legate între ele.

Finanțare durabilă - procesul de luare în considerare a **aspectelor de mediu, sociale și de guvernare (ESG)** atunci când se iau decizii de investiții în sectorul financiar, ceea ce conduce la investiții pe termen mai lung în activități și proiecte economice durabile.

Instrumente financiare durabile - obligațiuni, împrumuturi și alte instrumente financiare ale căror venituri sunt utilizate exclusiv pentru o combinație de proiecte de mediu (inclusiv climatice) și sociale.

Cadrul financiar durabil - un set de politici, reglementări și recomandări care, prin definirea structurii, ordinii și instrumentelor, oferă baza unui model de dezvoltare financiară durabilă. Componentele cadrului financiar durabil al UE sunt, în special, regulamentele UE privind taxonomia, regulamentele privind publicarea informațiilor, regulamentul privind transparența și integritatea activităților de rating de mediu, social și de guvernare (ESG) și regulamentul privind obligațiunile verzi.

Taxonomia activităților economice durabile - un sistem de clasificare care stabilește o listă de activități economice durabile din punctul de vedere al mediului și praguri (criterii tehnice de selecție) care pot determina în mod clar ce activitate economică este în conformitate cu dezvoltarea durabilă, cu obiectivele de mediu și cu criteriile activităților economice durabile din punct de vedere al mediului. O astfel de taxonomie ajută investitorii, emitenții și promotorii de proiecte să se concentreze asupra tranziției către o economie cu emisii reduse de dioxid de carbon, rezistentă la riscuri și eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor și facilitează un sistem de publicare a informațiilor privind clima.

- Taxonomia UE a activităților economice durabile (taxonomia UE) este un sistem de clasificare care definește criteriile pentru activitățile economice care sunt aliniate la traiectoria net zero până în 2050 și la obiectivele de mediu mai largi, altele decât cele climatice; este piatra de temelie a cadrului financiar sustenabil al UE.

Standardele GRI (GRI) - sunt standarde globale care oferă un cadru pentru raportarea impactului asupra dezvoltării durabile. Standardele GRI permit organizațiilor să înțeleagă și să raporteze cu privire la impactul lor asupra economiei, mediului și oamenilor. Standardele sunt concepute ca un set modular ușor de utilizat, care oferă o imagine cuprinzătoare a subiectelor materiale ale unei organizații, a impacturilor aferente și a modului în care acestea sunt gestionate.

Evaluator - o entitate acreditată oficial, selectată de emitentul de obligațiuni verzi pentru a proteja interesele investitorilor prin intermediul unui control extern independent (verificare) privind respectarea cerințelor în concordanță cu recomandările principalilor participanți la piața de capital în ceea ce privește politica emitentului privind obligațiunile verzi, selecția proiectelor pentru finanțare integrală sau parțială și/sau refinanțare cu veniturile din obligațiuni verzi, utilizarea specifică a veniturilor și raportarea impactului.